

РОЛЬОВІ ТА ПРОБЛЕМАТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Лопушенко А.,
студент;*

Науковий керівник: Кадала В.В.

*Донецький юридичний інститут МВС України,
завідувач кафедри ГПД, кандидат юридичних наук, доцент*

Рольові та проблематичні аспекти економічної безпеки сучасних підприємств знаходять своє відображення в багатьох працях науковців та фахівців практиків, які є представниками підприємницької ланки економіки країни. Як зазначають А.В.Череп та І.О.Лубенець [1] в сучасних умовах проблема економічної безпеки підприємств є актуальною, оскільки підприємства працюють в умовах різних зовнішніх та внутрішніх ризиків, а конкурентне середовище приховує численні погрози. Науковці вважають, що «... саме ця обставина вимагає від представників підприємницького сектору економіки побудови комплексної системи, спрямованої на підвищення рівня економічної безпеки. Економічна безпека може поділятися на рівні, забезпечуватися різними способами [2].

Безумовно, сучасна кризова ситуація та процеси модернізації країни обумовлюють ведення цілеспрямованої діяльності у сфері забезпечення економічної безпеки представників різного рівня бізнесу. Проблема економічної безпеки бізнес структур вважається доволі сучасною, адже підприємства перебувають у пошуках вирішення даних проблем. З практичної діяльності ведення бізнесу відомо, якщо своєчасно запобігти діагностиці проблем економічної безпеки, то це дозволить здолати загрози економіці підприємства, уникнути матеріальних збитків та запобігти банкрутству.

На погляд О.І.Захарова та П.Я. Пригунова [3] забезпечення належного рівня економічної стабільності є одним із пріоритетних аспектів функціонування підприємств різної ланки бізнесу. Науковці звертають увагу на той факт, що дотримання економічної стабільності бізнес структур містить визначення відповідного рівня безпеки у всіх сферах їх життєдіяльності, зокрема: фінансовій, виробничій, збутовій, кадровій, інформаційній, інвестиційній тощо. Враховуючи зазначене, стає зрозумілим, що підприємницькі структури мають спиратися на дієву систему забезпечення економічної безпеки, яка в структурі включає не лише основні напрямки безпеки, а перш за все, систему моніторингу їх оцінювання. Без її наявності

представники підприємницького сектору не матимуть можливості досягти необхідного рівня економічної безпеки та уникнути непередбачувальних подій в підприємницькій діяльності.

О. В. Мороз, Н. П. Карачина та А. А. Шиян [4] пропонують розглядати поняття «економічна безпека» як готовність і здатність відповідних інститутів влади створювати механізми реалізації та захисту національних інтересів розвитку вітчизняної економіки, насамперед малого та середнього бізнесу, задля підтримки соціально-політичної стабільності суспільства.

У своїй праці В. В. Прохорова, Ю. В. Прохорова та О. О. Кучеренко [5] розглядаючи проблему економічної безпеки підприємств звертають увагу на роль служб безпеки, які відповідають за проведення цієї роботи на підприємстві та виконують функції дотримання правил політики безпеки й плану захисту, менеджменту засобами захисту, контролю та моніторингу за правильністю їх експлуатації, виявлення спроб та фактів порушень і вжиття заходів щодо їх нейтралізації, також виходить на перший план. Науковці стверджують: ослаблення практично будь-якої складової інфраструктури підприємства адекватно відбивається на його безпеці, що може вплинути на ефективний процес управління підприємством, яке перебуває в тісному взаємозв'язку з питаннями економічної безпеки.

О. А. Кириченко, М. П. Денисенко, В. С. Сідак, та ін. [6] вважають, що без визначення проблем, які впливають на рівень економічної безпеки підприємств досягти успіху діяльності підприємств практично не можливо. При цьому до складу основних проблем економічної безпеки підприємства науковці включають:

- підвищення рівня та якості збору інформації як про конкурентів, так і про стан власної діяльності, що дає змогу визначити цілі та стратегію підприємства;
- недостатнє застосування аналізу витрат підприємства на економічну безпеку;
- ігнорування змоги підприємства і спрямування всієї системи економічної безпеки на роботу із можливими загрозами;
- несвоєчасне реагування на можливі загрози, а переважне очікування негативного їх впливу та проведення заходів щодо ліквідації наслідків.

О. В. Мороз, Н. П. Карачина та А. А. Шиян [4] стверджують, що негативний вплив на економічну безпеку буває об'єктивного та суб'єктивного характеру. Об'єктивний виражається не з волі конкретного підприємства чи

його персоналу, а суб'єктивний виникає внаслідок неефективної роботи підприємства в цілому.

Однією з найголовніших загроз безпеки економіки є несприятлива економічна політика держави. Так, держава може суперечити виробничій, комерційній або фінансовій стратегії підприємства за допомогою різних методів, серед яких найпоширенішими є: зміна ставок митного тарифу; податкових ставок; коливання валютного курсу тощо.

Враховуючи вищевикладене можна зробити ряд висновків. По – перше, вивчення питання економічної безпеки підприємства є важливим, тому що без неї функціонування підприємства в цілому неможливе. По – друге, як і будь-яка інша сфера, вона має низку проблем та ризиків, своєчасне запобігання яких, значно покращить роботу підприємства. По – третє, завдяки правильним стратегічним рішенням можливе зменшення як зовнішніх, так і внутрішніх загроз на підприємстві, що зміцнить економічну безпеку в цілому.

Література:

1. Череп А.В., Лубенець І.О. Концептуальні засади економічної безпеки підприємств. *Вісник Запорізького національного університету*. 2010. № 1 (5). С. 63–66.
2. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О.І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с.
3. Захаров О.І., Пригунов П.Я. Організація та управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності: :навч. посіб. Київ, 2008. 257 с.
4. Концепція економічної безпеки сучасного підприємства: монографія / [О. В. Мороз, Н. П. Карачина, А. А. Шиян]. Вінниця : ВНТУ, 2011. 241 с.
5. Управління економічною безпекою підприємств: монографія / [В. В. Прохорова, Ю. В. Прохорова, О. О. Кучеренко]. Харків, Укр. ДАЗТ , 2010. 282 с.
6. Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності в умовах глобальної фінансової кризи : монографія / [О. А. Кириченко, М. П. Денисенко, В. С. Сідак, та ін.]; заг. ред. Кириченко О. А. К.: ІМБ Університету “КРОК”, 2010. 412 с.